

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

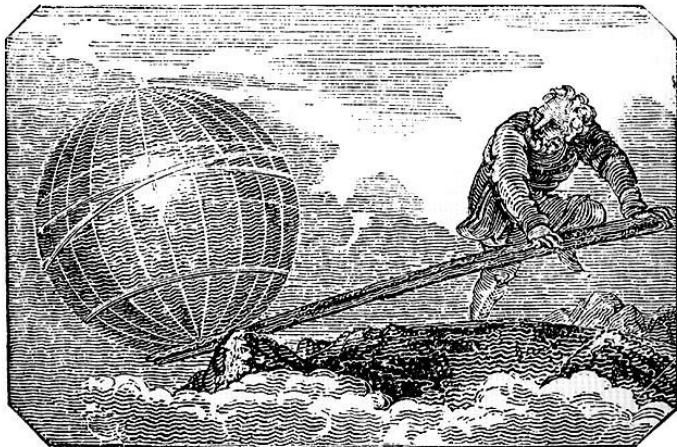
Геометрија И–смер

део 2: Центар масе

Тијана Шукиловић

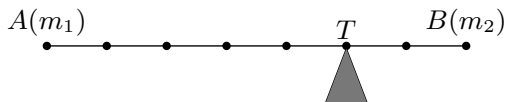
26. септембар 2020

Архимедов закон полуге

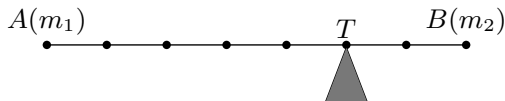
Центар маса тачака

$$|AT| : |TB| = m_2 : m_1 \iff m_1 \overrightarrow{TA} + m_2 \overrightarrow{TB} = \vec{0}$$

Центар маса тачака

$$|AT| : |TB| = m_2 : m_1 \iff m_1 \overrightarrow{TA} + m_2 \overrightarrow{TB} = \vec{0}$$

O – произвольна тачка

Центар маса тачака $A(m_1)$ и $B(m_2)$:

$$\overrightarrow{OT} = \frac{1}{m_1 + m_2} (m_1 \overrightarrow{OA} + m_2 \overrightarrow{OB})$$

Проблем клацкалице

Пример игрице са клацкалицом¹

¹ (студентски семинарски рад 2016/17 године, аутори: Милена Куртић, Лука Главоњић)

Проблем клацкалице

Пример игрице са клацкалицом¹

Пример 1

На једном крају полуге дужине $3m$ седи дете масе $12kg$, а на другом крају је џак са играчкама масе $4kg$.

а) На ком растојању од детета треба поставити ослонац да би полука била у равнотежи?

¹ (студентски семинарски рад 2016/17 године, аутори: Милена Куртић, Лука Главоњић)

Проблем клацкалице

Пример игрице са клацкалицом¹

Пример 1

На једном крају полуге дужине $3m$ седи дете масе $12kg$, а на другом крају је џак са играчкама масе $4kg$.

б) Ако се један крај полуге постави на земљу, а џак са играчкама помери на средину, колику масу подиже дете држећи други крај полуге?

¹ (студентски семинарски рад 2016/17 године, аутори: Милена Куртић, Лука Главоњић)

Тежиште и центар масе троугла

- $A(m_1), B(m_2), C(m_3)$

Тежиште и центар масе троугла

- $A(m_1), B(m_2), C(m_3)$
- A_1 – центар маса тачака B, C :
 AA_1 – тежишна дуж (из A)

Тежиште и центар масе троугла

- $A(m_1), B(m_2), C(m_3)$
- A_1 – центар маса тачака B, C :
 AA_1 – тежишна дуж (из A)
- T – центар маса тачака A, B, C :

$$\vec{OT} = \frac{1}{m_1 + m_2 + m_3} (m_1 \vec{OA} + m_2 \vec{OB} + m_3 \vec{OC})$$

Тежиште и центар масе троугла

- $A(m_1), B(m_2), C(m_3)$
- A_1 – центар маса тачака B, C :
 AA_1 – тежишна дуж (из A)
- T – центар маса тачака A, B, C :

$$\vec{OT} = \frac{1}{m_1 + m_2 + m_3} (m_1 \vec{OA} + m_2 \vec{OB} + m_3 \vec{OC})$$

Теорема 1.1

Тежишне дужи се секу у центру маса.

Тежиште и центар масе троугла

- $A(m_1), B(m_2), C(m_3)$
- A_1 – центар маса тачака B, C :
 AA_1 – тежишна дуж (из A)
- T – центар маса тачака A, B, C :

$$\vec{OT} = \frac{1}{m_1 + m_2 + m_3} (m_1 \vec{OA} + m_2 \vec{OB} + m_3 \vec{OC})$$

Теорема 1.1

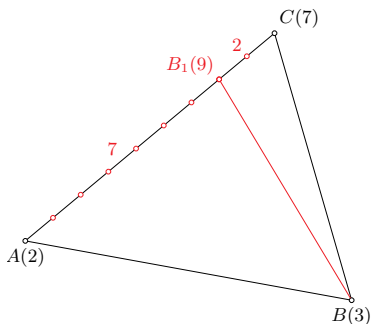
Тежишне дужи се секу у центру маса.

За $m_1 = m_2 = m_3 = m$: центар маса = тежиште троугла!

Примери

Пример 2

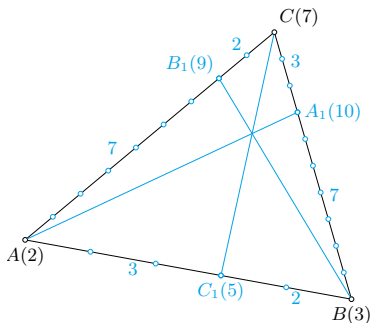
Дате су тачке са масама $A(2)$, $B(3)$, $C(7)$. Одредити у ком односу центар масе дели тежишне дужи $\triangle ABC$.

Примери

Пример 2

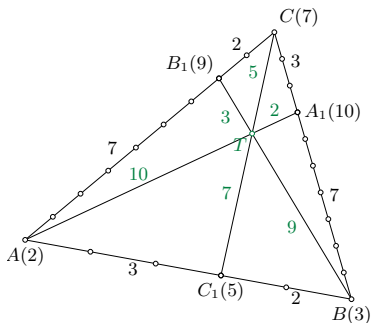
Дате су тачке са масама $A(2)$, $B(3)$, $C(7)$. Одредити у ком односу центар масе дели тежишне дужи $\triangle ABC$.

Примери

Пример 2

Дате су тачке са масама $A(2)$, $B(3)$, $C(7)$. Одредити у ком односу центар масе дели тежишне дужи $\triangle ABC$.

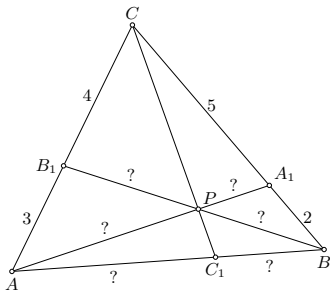

Примери

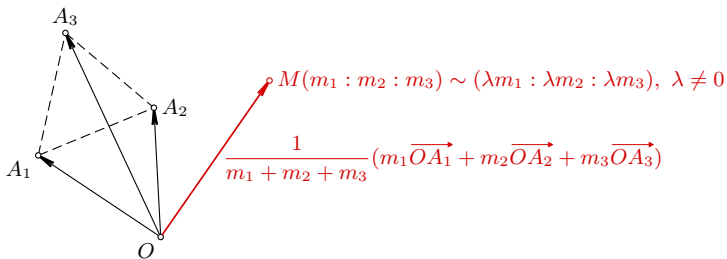
Пример 3

Дат је $\triangle ABC$ и на његовим ивицама тачке A_1 и B_1 такве да $|AB_1| : |B_1C| = 3 : 4$, $|BA_1| : |A_1C| = 2 : 5$.

- а) Ако је $\{P\} = AA_1 \cap BB_1$, у ком односу P дели AA_1 и BB_1 ?
б) Ако је $\{C_1\} = CP \cap AB$, у ком односу C_1 дели AB ?

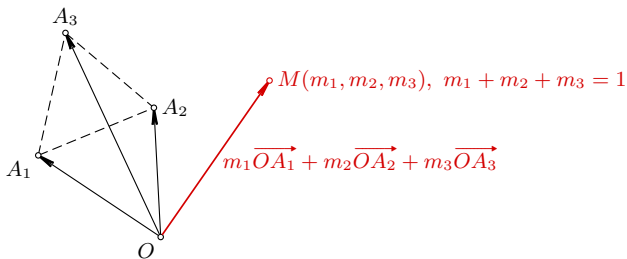

Барицентричке координате

Слика 1: Хомогене барицентричке координате

Барицентричке координате

Слика 1: Нехомогене барицентричке координате

Смисао барицентричких координата

Одредити барицентричке координате тачке M значи одредити масе које треба ставити у темена $\triangle A_1A_2A_3$ да би центар масе тог система била тачка M .

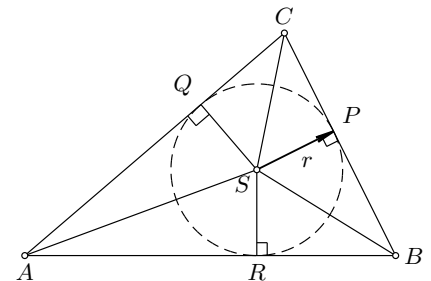
Пример 4

За $\triangle ABC$ барицентричке координате тежишта су $T(1 : 1 : 1)$ (хомогене), тј. $T\left(\frac{1}{3}, \frac{1}{3}, \frac{1}{3}\right)$ (нехомогене).

Пример - центар уписаног круга

Пример 5

Одредити координате центра уписаног круга у $\triangle ABC$.

Слика 2: Круг уписан у $\triangle ABC$